

Trafikkontoret

Sammanställning av fyra arbetsmöten angående
trafiksäkerhetsåtgärder för Enskedevägen, Herrhagsvägen
och Lingvägen

Stockholm 2006-02-27
Emma Spjut

Innehåll

Inledning.....	1
Bakgrund.....	1
Syfte.....	2
Mål.....	2
Beskrivning av fyra arbetsmöten.....	2
Arbetsmöte 1.....	2
Inledning.....	2
Presentation.....	2
Bakgrund.....	2
Visionsdiskussion.....	3
Måldiskussion.....	3
Prioritering av mål.....	3
Uppsummering och hur går vi vidare.....	3
Beskrivning av arbetsmöte 2.....	3
Inledning.....	4
Presentation.....	4
Presentation av mål.....	4
Grupparbete.....	4
Gemensam diskussion.....	4
Presentation av åtgärder.....	4
Nästa möte.....	5
Beskrivning av arbetsmöte 3.....	5
Inledning.....	5
Genomgång av mål.....	5
Presentation av åtgärder.....	5
Gruppdiskussion om åtgärdsförslagen.....	5
Gemensam diskussion om åtgärdsförslagen.....	6
Hur går vi vidare.....	6
Avslut.....	6
Beskrivning av arbetsmöte 4.....	6
Inledning.....	7
Presentation av projektets förutsättningar.....	7
Presentation av förändringar i åtgärdsförslagen.....	7
Grupparbete.....	7
Gemensam diskussion.....	7
Vad händer närmast?.....	7
Tackar deltagarna.....	7
Avslutning.....	7

Inledning

Trafikkontoret och Farsta stadsdelsförvaltning har under november 2005 till februari 2006 anordnat fyra arbetsmöten/ workshops angående trafiksäkerheten på Lingvägen, Herrhagsvägen och Enskedevägen. Syftet med arbetsmötena har varit att ta fram förslag på trafiksäkerhetshöjande åtgärder på respektive väg. Medverkande på arbetsmötena har varit representanter från Trafikkontoret, Farsta stadsdelsförvaltning, teknikonsultföretaget Carl Bro, samt en arbetsgrupp bestående av boende på Enskedevägen, Lingvägen och Herrhagsvägen. Företaget Augur Marknadsanalys anlätades för upplägg och genomförande av arbetsmötena.

Föreliggande rapport redovisar den arbetsprocess och metodik som använts på de fyra arbetsmötena.

Bakgrund

Två tredjedelar av de polisrapporterade olyckorna med personskador sker på stadens huvudgator. För att minska antalet svårt skadade och döda i trafiken räcker det inte med att bara sänka den lagstadgade hastigheten – även fysiska åtgärder behövs. Som ett led i detta bedriver Stockholm stad sedan 2003 demonstrationsprojektet Saker Huvudgata. Projektet syftar till att analysera vilka trafiksäkerhetsåtgärder som är mest effektiva för att få ner antalet döda och svårt skadade i trafiken.

Dock skiljer det sig mellan huvudgator i innerstad och ytterstad och de åtgärder som lämpar sig på en innerstadsgata kanske inte alltid är de mest lämpliga för en ytterstadsgata. Med anledning av detta har trafikkontoret startat ett arbete med att ta reda på vad det finns för effektiva trafiksäkerhetsåtgärder för huvudgator i ytterstaden. Projektet är ett samarbetsprojekt mellan Trafikkontoret och Farsta stadsdelsförvaltning och målet med detta arbete är att hitta effektiva trafiksäkerhetsåtgärder för gator i ytterstaden. Som konkreta exempel har man valt att använda Enskedevägen, Lingvägen och Herrhagsvägen i Stockholm.

Under hösten 2005 har teknikonsultföretaget Carl Bro kartlagt och analyserat trafiksäkerheten på dessa gator. Arbetet har bedrivits tillsammans med bland annat en arbetsgrupp med representanter för de boende utmed respektive väg. Arbetsgruppen har i sin tur tagit på sig att representera och förankra arbetet i sina respektive föreningar/ grupper.

Trafikkontoret och Farsta stadsdelsförvaltning ville även att arbetsgruppen skulle vara med och tycka till om åtgärdsförslagen och bjöd därför in arbetsgruppen till två arbetsmöten/ workshops för att diskutera åtgärdsförslagen. Dessa två arbetsmöten resulterade i fyra genomförda arbetsmöten då det tog längre tid att komma överens om åtgärdsförslagen än beräknat. Genom att ge de boende möjlighet att vara med och påverka redan i ett tidigt skede vilka åtgärder som kan vara aktuella hoppades Trafikkontoret på en högre acceptans av åtgärdsförslagen. Det är också en viktig demokratiaspekt att låta berörda medborgare vara med och påverka.

Nedan beskrivs den arbetsprocess och metod som har använts på de fyra arbetsmötena.

Syfte

Syftet med arbetsmötena var att tillsammans med arbetsgruppen ta fram förslag till trafiksäkerhetshöjande åtgärder på Herrhagsvägen, Lingvägen och Enskedevägen om val av åtgärdsförslag.

Mål

Målet med arbetsmötena var (i) att komma överens med boende och brukare om vilka åtgärdsförslag som Trafikkontoret ska gå vidare med; (ii) att få deltagarna att känna att de har haft möjlighet att påverka åtgärdsförslagen och (iii) att deltagarna ska bli nöjda med åtgärdsförslagen.

Beskrivning av fyra arbetsmöten

Arbetsmöte 1

Dag och tid: 30 november 2005 klockan 16.00 -19.30

Plats: Hökarängen konferens, Hökarängen

Då deltagarna i arbetsgruppen redan innan hade fått vara med och delge de problem som de upplevde med respektive väg var syftet med kommande möten att fokusera på åtgärder som löser trafiksäkerhetsproblemen. Innan specifika åtgärdsförslag diskuterades ville Trafikkontoret att deltagarna först skulle fokusera på vilka *mål* och *visioner* som de ville att föreliggande arbete skulle ha. Detta för att få en indikation på vad de boende ville med det här arbetet. Workshopen följde följande struktur:

Inledning

Moderatorn började med att hälsa deltagarna välkomna och presenterade syfte och mål med dagens workshop.

Presentation

Samtliga deltagare presenterade sig själva och vad de representerar.

Bakgrund

Representant från Trafikkontoret redogjorde för olika brukares intressen, samt vilka ekonomiska resurser det finns för fysiska åtgärder på de tre gatorna. Detta för att öppna upp deltagarna och få dem att inse att (i) det finns andra brukare som också har behov att nyttja gatan och (ii) det finns ekonomiska begränsningar och det är därför viktigt att hitta kostnadseffektiva åtgärder.

Visionsdiskussion

Därefter fick deltagarna i arbetsgruppen diskutera vilken vision de tyckte att föreliggande arbete skulle ha; handlar det om trafiksäkerhet, trygghet, framkomlighet och/ eller miljö? Och vem är det man ska arbeta för; bilisterna, cyklister, gående, barn etc.? Deltagarna fick först diskutera två och två och därefter gick moderatorn igenom de olika förslagen och skrev upp dem på tavlan. En klar och tydlig bild utkristalliserade sig för vad deltagarna ville få ut av det här arbetet.

Måldiskussion

Moderatorn delade därefter in deltagarna i två grupper. Varje grupp fick ett stort blädderblockspapper med de olika trafikantlagen uppskrivna och fick i uppgift att i grupp diskutera hur de ville att målet/ slutresultatet skulle se ut för olika trafikantslag efter att de fysiska åtgärderna var genomförda. De trafikantslag som diskuterades var gående, cyklister, barn, kollektivresenärer, privatbilister, distributionstrafik, genomfartsbilister, hastigheter och parkeringsmöjligheter. Syftet med denna övning var att försöka konkretisera visionen till en målbild för varje trafikantgrupp. När deltagarna diskuterat färdigt fick de skriva ner sina svar på blädderblocken. Moderatorsamlade därefter in blädderblocksbladen och satte upp dem framme på tavlan och gick igenom det som deltagarna skrivit. Här fick deltagarna med egna ord utveckla det man skrivit. Här hade Trafikkontoret och tekniska konsulter möjlighet att kommentera det som sades och kunde också säga vilka mål de ansåg var rimliga/ orimliga och orsaken till det.

Prioritering av mål

Efter gruppdiskussionen fick deltagarna gå fram till tavlan och sätta en etta på det mål som de tyckte var viktigast och en tvåa på det mål de tyckte var näst viktigast att Trafikkontoret skulle uppnå. Därefter följde en kort diskussion om hur de tänkte när de prioriterade. Syftet med denna övning var att se hur deltagarna i gruppen prioriterade och vad de tyckte var viktigast att Trafikkontoret arbetade med.

Uppsummering och hur går vi vidare

Efter den gemensamma diskussionen uppsummerade representant från Trafikkontoret vad vi hade kommit fram till under kvällen. Därefter gavs en kort sammanfattning av vad som kommer att hända på nästa möte. En ny dag och tid för nästa möte bestämdes.

Arbetsmöte 2

Dag och tid: 21 december 2005 klockan 16.30 -19.30

Plats: Hökarängens konferens, Hökarängen

Syftet med det andra arbetsmötet var att presentera målformuleringarna och förankra dem, samt beskriva de principlösningar som tagits fram. Då arbetsgruppen ville vara med och påverka

åtgärdsförslagen så mycket som möjligt i ett så tidigt skede som möjligt, följde det andra arbetsmötet ganska tätt in på det första arbetsmötet. Det innebar att de åtgärdsförslag som Carl Bro presenterade på detta arbetsmöte inte var några konkreta åtgärdsförslag på specifika platser längs med gatan, utan snarare olika principlösningar för åtgärder. Principlösningarna var anpassade efter de tre huvudgatornas olika karaktärer och fördelar och nackdelar med respektive principlösning beskrevs. Nedan beskrivs arbetsmötets upplägg.

Inledning

Moderatorn började med att hälsa alla välkomna. En kort beskrivning av föregående möte gavs. Därefter presenterade moderatorn program och upplägg för kvällen och mötets syfte och målsättning tydliggjordes.

Presentation

Samtliga deltagare presenterade sig

Presentation av mål

Representant från Trafikkontoret presenterade förslag till mätbara mål utifrån diskussionen på förra arbetsmötet.

Grupparbete

Deltagarna delades in i två grupper och fick i uppgift att diskutera målformuleringarna; vad är bra, vad är mindre bra och hur skulle de kunna bli bättre.

Gemensam diskussion

Därefter ledde moderatorn en gemensam gruppdiskussion om målformuleringarna. Synpunkter på varje trafikantkategoris målformulering skrevs upp på tavlan. Trafikkontoret hade här möjlighet att kommentera synpunkterna och viss revidering av målformuleringarna gjordes.

Presentation av åtgärder

Representant från Carl Bro redovisade därefter förslag på olika principlösningar på de tre olika gatorna. Varje principlösningens för- och nackdelar beskrevs. Principlösningarna väckte många frågor och funderingar, vilket också resulterade i många frågor till Trafikkontoret och Carl Bro redan under presentationen.

På grund av tidsbrist hann deltagarna aldrig sätta sig gruppvis och gå igenom förslagen som det var planerat. Istället fick deltagarna ta med sig skisserna hem och möjlighet att skicka in sina synpunkter till Trafikkontoret. Ett sista datum för att lämna synpunkter sattes. Det beslutades även att ytterligare ett möte behövdes för att diskutera åtgärdsförslagen.

Nästa möte

En dag och tid för nästa arbetsmöte bestämdes och mötet avslutades.

Arbetsmöte 3

Dag och tid: 30 januari 2006 klockan 16.30 -19.30

Plats: Trafikkontoret, Stockholm

Till det tredje arbetsmötet hade Carl Bro tagit med sig ritningar med olika lösningsförslag som man ville att deltagarna skulle diskutera. Syftet med föreliggande möte var att gå igenom de olika lösningsförslag som Carl Bro hade och målsättningen med arbetsmötet var att få en acceptans för åtgärdsförslagen. Nedan beskrivs upplägg av arbetsmöte 3

Inledning

Moderatorn hälsade alla välkomna och syfte och mål med dagen presenterades.

Genomgång av mål

Representant från Trafikkontoret berättade om arbetsgången i det här arbetet och vilka konsekvenser olika åtgärder kan få för andra brukare av gatan. Detta för att återigen få deltagarna att lyfta blicken och se detta arbete i ett bredare perspektiv än att det bara handlar om dem. Orsaken till det var att mötet fastnade lite förra gången då orimliga krav, i förhållande till projektets förutsättningar, ställdes från de boendes sida redan vid måldiskussionen. Ett större förtroende mellan arbetsgruppen och tjänstemän efterlystes därför också.

Därefter gavs en kort summering om hur målformuleringarna kommit att ändras utifrån tidigare diskussioner. Målformuleringen accepterades och lades därefter åt sidan.

Presentation av åtgärder

Representant från Carl Bro presenterade därefter åtgärdsförslagen för varje gata. Deltagarna fick se stora ritningar i A1 format som tydligt beskrev de föreslagna åtgärderna. Åtgärdsförslagen var uppdelade i två etapplösningar och båda etapplösningarna beskrevs. Åtgärdsförslagen väckte en hel del frågor som också ställdes under presentationen.

Gruppdiskussion om åtgärdsförslagen

Deltagarna fick därefter diskutera i grupp vad de såg för (i) fördelar, (ii) nackdelar och (iii) konsekvenser av åtgärdsförslagen i de olika etapplösningarna. Deltagarna skrev ner sina synpunkter på ett OH blad.

Gemensam diskussion om åtgärdsförslagen

Moderatorn samlade in OH bladen och lät därefter deltagarna redovisa sina synpunkter. Det visade sig att det fanns ett stort missnöje för speciellt en av gatorna och deltagarna ville inte riktigt acceptera Trafikkontorets och Carl Bros motivering till varför det inte kunde bli som de önskade. Med anledning av detta så bestämde man att ytterligare ett möte skulle hållas och att Carl Bro återigen skulle se över vad man kunde göra för att ytterligare öka trafiksäkerheten.

Återigen fick deltagarna ta med sig materialet hem för att studera åtgärdsförslagen. Ytterligare synpunkter kunde skickas in och ett sista datum sattes.

Hur går vi vidare

Trafikkontorets representant beskrev vad som kommer att ske framöver med detta arbete.

Avslut

Mötet avslutades 19.30

Arbetsmöte 4

Dag och tid: 21 februari 2006 klockan 16.30 -19.30

Plats: Trafikkontoret, Stockholm

Några av personerna i arbetsgruppen kontaktade representanten från Trafikkontoret några veckor efter arbetsmöte 3 och sa att de ville överlämna sina synpunkter personligen. Det var den grupp som hade varit mest kritisk till åtgärdsförslagen så Trafikkontoret bokade in ett möte med dem. På detta möte lyssnade representanten från Trafikkontoret på de boendes synpunkter och försökte återigen förklara varför det inte gick att lösa deras önskemål. Dock försökte man återigen, i den mån det var möjligt, att ta hänsyn till deras synpunkter i de nya åtgärdsförslagen.

Målsättningen med det fjärde arbetsmötet var att det skulle vara det sista mötet och att samtliga deltagare skulle vara nöjda med de åtgärdsförslag som skulle presenteras under kvällen. Moderatorn förtydligade detta genom att säga att Trafikkontoret tagit hänsyn till alla synpunkter som kommit in så långt det har varit möjligt och att de åtgärdsförslag som skulle presenteras också var de åtgärdsförslag som Trafikkontoret hoppades kunna gå vidare med.

För att deltagarna skulle förstå att deras synpunkter också påverkade åtgärdsförslagen hade Carl Bro till dagens möte sammanställt de inkomna synpunkterna skriftligt. Till varje synpunkt hade de skrivit om man kunnat tillgodose synpunkten eller inte. Om man inte hade kunnat tillgodose synpunkten gav man också en motivering till varför. Orsaken till detta var att få deltagarna att känna att man hade lyssnat på dem, men också få dem att förstå och acceptera varför de inte fick de åtgärder som de önskade. Workshopen följde följande struktur:

Inledning

Moderatorn hälsade alla välkomna och presenterar syfte och mål med arbetsmötet. Moderatorn berättade att man har tagit hänsyn till deltagarnas synpunkter så långt det har varit möjligt i åtgärdsförslagen och att vi i kväll skulle få se de förhoppningsvis slutgiltiga åtgärdsförslagen. Kvällens program gick igenom.

Presentation av projektets förutsättningar

Representant från Trafikkontoret presenterade vad det fanns för förutsättningar för projektet. Detta för att återigen göra deltagarna i arbetsgruppen medvetna om att huvudgatorna är till för alla, och inte bara de som bor där. Den information som presenterades hade även sammanställts skriftligt så att deltagarna kunde ta med sig detta hem för att sprida informationen vidare i sina respektive föreningar/ grupper. Även här nämndes att man hoppas på en acceptans och enighet i val av trafiksäkerhetsåtgärder.

Presentation av förändringar i åtgärdsförslagen

Carl Bro presenterade vad som var nytt/ förändrat sedan sist. Presentationen gjordes utifrån stora kartor i A 1 format.

Grupparbete

Deltagarna fick i grupp titta närmare på åtgärdsförslagen och diskuterade dem gruppvis.

Gemensam diskussion

Den tekniska konsulten gick därefter igenom deltagarnas synpunkter. Vissa små justeringar gjordes på åtgärdsförslagen. Om justeringar inte var möjligt så motiverade man också varför det inte gick att åtgärda. Det var ganska få synpunkter på detta möte och efter den gemensamma diskussionen fanns nu färdiga förslag som Trafikkontoret kunde gå vidare med.

Vad händer närmast?

Representant från Trafikkontoret beskrev vad som kommer att hända framöver och hur man tänker när det gäller prioritering av olika åtgärder.

Tackar deltagarna

Avslutningsvis tackade Trafikkontoret och Farsta Stadsdelsförvaltning de boende för sitt intresse och engagemang i de här frågorna och för att de har ställt upp på sin lediga tid. Trafikkontoret lovade att hålla arbetsgruppen underrättade under hand.

Avslutning

Moderatorn avslutade mötet och tackade samtliga inblandade för en bra och givande arbetsprocess.

Avslutande kommentarer

Det här arbetssättet ligger helt i linje med Stadsdelsförnyelsens arbetssätt som bygger på delaktighet och samverkan mellan medborgare och tjänstemän i centrala och lokala förvaltningar. Och arbetssättet visade sig också vara mycket uppskattat, både bland tjänstemännen och de boende i arbetsgruppen. Genom att arbetsgruppen har fått vara med under hela processen (både under probleminventeringen och åtgärdsförslagen) har man fått en djupare förståelse för varandras behov, önskemål och möjligheter. Det har medfört att man har enats och kommit överens om vad som behövs för att få en säker och trygg trafikmiljö på Herrhagsvägen, Lingvägen och Enskedevägen. De boende har fått möjlighet att dela med sig av sina erfarenhetsbaserade kunskaper och tjänstemännen har fått dela med sig av sina teoretiska kunskaper och praktiska erfarenheter av olika åtgärder. Föreliggande arbetssätt har gett möjlighet att förklara och få arbetsgruppen att förstå varför det inte går att göra på ett visst sätt och varför det är bättre att göra på ett annat sätt. Även om deltagarna inte har tyckt lika som tjänstemännen alla gånger, har det ändå medfört en acceptans och förståelse till varför det inte går att göra som de önskar.

En viktig lärdom och erfarenhet av detta arbete är att det är en process och som också måste få ta tid. Det här är ett arbete av flera för tjänstemännen, men det är de boendes liv och vardag det handlar om. Det är därför mycket viktigt att man verkligen lyssnar och tar till sig de boendes synpunkter och erfarenheter. Om det inte görs är föreliggande arbetssätt inte en demokratisk process utan bara ett spel för gallerierna. Det är därför jätteviktigt att man bemöter dem med respekt, lyssnar på dem, tar till sig deras synpunkter och också motiverar varför det blir som det blir. Det är enda sättet att få ett bra samarbete och möjlighet att förmedla, förklara och förankra åtgärdsförslagen.